

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 2. mája 2012 v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej v trestnej veci proti obvinenému **M. K.**, pre obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. a iné o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5 To 110/2009, zo dňa 13. apríla 2010 rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného **M. K.** **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením Krajský súd v Trnave podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného **M. K.** podaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 11. júna 2009, sp. zn. 1 T 133/2007, ktorým bol obvinený uznaný vinným v bode 1/ zo spáchania prečinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. a v bode 2/ obzvlášť závažného zločinu vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák.

Za to mu bol podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 , § 36 písm. j/, písm. n/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody

na dvadsaťpäť rokov so zaradením pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia (podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák.).

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov a súčasne bol podľa § 287 ods. 1 Tr. por. zviazaný k povinnosti na náhradu škody poškodenému M. Š. vo výške 34 200 Sk. So zvyškom nároku na náhradu škody bol poškodený odkázaný na občianske súdne konanie (§ 288 ods. 2 Tr. por.).

Obvinený M. K. podal proti uzneseniu krajského súdu dovolanie uplatniac dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., teda s odôvodnením, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom ako aj z dôvodu, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v odôvodnení dovolania predovšetkým namietal postup Okresného súdu Trnava, keď pri rozhodovaní o treste nepoužil zmiernujúce ustanovenie § 39 ods. 1, resp. ods. 2 písm. a/ Tr. zák. Vyjadril názor, že došlo k nesprávne výkladu tohto zákonného ustanovenia a nezrozumiteľnému odôvodneniu takéhoto postupu, pričom poukázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. októbra 2008, sp. zn. 5 To 80/2008, ktorým bol zrušený pôvodný rozsudok Okresného súdu Trnava a ktorým bol obvinenému uložený trest odňatia slobody mimoriadne znížený podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Krajský súd v nadväznosti na to v rámci konania o odvolaní obvineného „...bez náležitého odôvodnenia svojho postupu....“ zamietol jeho odvolanie.

Obvinený ďalej prezentoval názor, že konaním v bode 1/ napadnutého rozsudku okresného súdu nenaplnil pojmové znaky trestného činu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Tr. zák. a to s poukazom na množstvo a účinnosť streliva, ktoré si mal zadovážiť a prechovávať v mieste svojho bydliska. Aj s poukazom na skutočnosť na nepatrnú závažnosť jeho konania mohol naplniť len zákonné znaky priestupku na úseku zbraní a streliva podľa § 69 ods. 1 písm. a/ Zákona č. 190/2003 Z.z. o strelných zbraniach a streľive.

V ďalšej časti odôvodnenia dovolania obvinený vykonal analýzu dôkaznej situácie vo vzťahu ku skutku v bode 2/ rozsudku Okresného súdu Trnava právne kvalifikovaného

ako obzvlášť závažný zločin vraždy v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 k § 145 ods. 1, ods. 2 písm. e/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák., zaoberajúc sa niektorými jednotlivými dôkazmi (najmä znaleckými posudkami z odboru zdravotníctva a balistiky), namietajúc pritom nesprávne vyhodnotenie týchto dôkazov a z neho vyplývajúci záver súdu o jeho úmysle usmrtiť poškodeného s motívom získania majetkového prospechu. Osobitne vyjadril námietku, že nesprávny záver súdu vychádzal z primárne nesprávneho ustálenia skutku zo strany vyšetrovateľa a následne i príslušného prokurátora.

Súdy mali právne kvalifikovať jeho konanie len ako pokus trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 k § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu so zločinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Tr. zák. a následne mu mal byť uložený trest odňatia slobody podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. bez použitia asperačnej zásady. Podľa jeho názoru mali súdy aplikovať ustanovenie § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody.

Z uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave i rozsudok Okresného súdu Trnava zrušil a vec vrátil tomuto súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Súčasne požiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 380 ods. 4 Tr. por. rozhodol o odložení výkonu napadnutého rozhodnutia.

Prokurátor krajskej prokuratúry Trnava vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniam obvineného uviedol, že s dovolaním obvineného sa nestotožnil, keďže napáda skutkové zistenia, ktoré však nie je možné na základe dovolania skúmať a meniť. Obvinený použil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, pričom ale konkrétne neuviedol v čom vidí nezákonnosť vykonaných dôkazov, keď prevažne namietal len spôsob ich vyhodnotenia. Napadnuté rozhodnutie považuje za zákonné aj v časti výroku o treste a preto, podľa jeho názoru, nie sú dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. splnené.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či má podané dovolanie všetky obsahové a formálne náležitosti, či je prípustné a či bolo podané oprávnenou osobou a pritom dospel k nasledujúcim záverom:

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená. V posudzovanom prípade je napadnutým rozhodnutím uznesenie Krajského súdu v Trnave, ako odvolacieho súdu, ktorým bolo zamietnuté odvolanie obvineného M. K., podané proti rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol uznaný vinným a bol mu uložený trest. Proti takémuto druhu rozhodnutia je dovolanie prípustné. Dovolanie bolo podané obvineným prostredníctvom obhajcu, bolo preto podané osobou oprávnenou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por. K podaniu dovolaní došlo na Okresnom súde Trnava, t.j. v mieste podľa § 370 Tr. por.

V dovolaní musí byť ďalej uvedené, z akých dôvodov je rozhodnutie napádané tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo. Obvinený poukazuje na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, ako aj na dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dovolateľ oprel svoje dovolanie teda aj o dôvod uvedený § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. podľa ktorého zákonného ustanovenia je napadnuté rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Obvinený je toho názoru, že okresný i krajský súd dôkazy nesprávne vyhodnotil a tým dospel k nesprávnym záverom pri ustálení skutkových okolností prípadu. Podľa jeho presvedčenia nebol mu preukázaný úmysel usmrtiť poškodeného.

Obvinený v tejto časti svojho dovolania sa prevažne zaoberal rozborom dôkaznej situácie a najmä jednotlivých dôkazov a namietal spôsob vyhodnotenia záverov znalcov MUDr. M. P. (z odboru zdravotníctva) a Ing. S. (z odboru balistiky) a v konečnom dôsledku namietal správnosť zisteného skutkového stavu, tak ako na to správne poukázal krajský prokurátor vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného. Z obsahu odôvodnenia dovolania nie je zrejmé v ako konkrétnom postupe súdov dovolateľ vidí nezákonnosť vykonania dôkazov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere uzavrel, že právny názor dovolateľa nie je možné akceptovať, pretože tento predstavuje prevažne iba jeho subjektívny názor a ako taký nemôže zakladať záver o nezákonnosti vykonania dôkazov. V danej súvislosti treba akcentovať, že počas trestného konania nevyšli najavo žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné spochybnit' správnosť odborných záverov znaleckého dokazovania. Závery znalcov sú dostatočne presvedčivé a nie sú v rozpore s obsahom ďalších vo veci vykonaných dôkazov. Tieto dôkazy boli súdom vykonané procesne zákonným spôsobom.

Dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 371 písm. i/ Tr. por. je, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia: správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Najvyšší súd v danej súvislosti zdôrazňuje, že v zmysle § 368 ods. 1 Tr. por. je dovolanie mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych väd, ale nie na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len súd druhého stupňa v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Tým je naplnené základné právo obvineného dosiahnuť preskúvanie veci v dvojstupňovom konaní v zmysle čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 2 ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru.

Dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa a samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal povolať Najvyšší súd ako tretí stupeň plného prieskumu, nepredpisoval by katalóg dovolacích dôvodov. Už samé chápanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, ospravedlňuje reštriktívne pojmie dovolacích dôvodov Najvyšším súdom.

V posudzovanej veci však uplatnené dovolacie námietky (týkajúce sa výroku o vine) smerujú výhradne do oblasti skutkových zistení. Obvinený totiž súdom vytýka de facto len

nesprávne hodnotenie dôkazov a chybné skutkové zistenia, keď presadzuje vlastné hodnotiace úvahy vo vzťahu k vykonaným dôkazom a vlastnej verzii skutkového stavu veci. Predovšetkým totiž namieta, že sa nemôže stotožniť so záverom, že povaha zranení poškodeného naznačuje jeho úmyslu tohto usmrtiť, pretože na základe znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva je zrejmé, že utrpel len ľahké zranenia bez vážnejších komplikácií, pričom tiež tvrdí, že nebolo preukázané, že by mieril poškodenému na oblasť hlavy a že použitá zbraň nebola spôsobilá vystreliť strelu s účinkom usmrtenia. Len z uvedených skutkových výhrad vyvodzuje záver o nesprávnom právnom posúdení skutku a inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Nenamieta rozpor medzi skutkovými závermi vykonanými súdmi po vyhodnotení dôkazov a použitou právnou kvalifikáciou ani iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie súdmi zistených skutkových okolností.

Pri posudzovaní, či je oprávnené tvrdenie dovolateľa o existencii dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. Keby mal dovolací súd dospieť k inému záveru ohľadne predmetného skutku, ako sa toho v konečnom dôsledku vo svojom dovolaní domáha obvinený, musel by zásadným spôsobom modifikovať spomenuté rozhodujúce skutkové zistenia, ku ktorým dospeli súdy oboch stupňov, resp. od nich odhliadnuť. Taký spôsob rozhodnutia však nie je v dovolacom konaní možný ani prípustný, ako už vyššie Najvyšší súd zdôraznil.

V rámci deklarovaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený vzniesol tiež námietky proti výroku o treste. Vyjadril presvedčenie, že mu mal byť uložený trest bez použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. (asperačná zásada) a na druhej strane za použitia zmierňujúceho ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Najvyšší súd v tejto súvislosti pripomína, že námietky voči druhu a výmere uloženého trestu s výnimkou trestu odňatia slobody na doživotie možno v dovolaní úspešne uplatniť len v rámci zákonného dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. (ktorý však obvinený formálne ani vecne neuplatnil), teda len vtedy, ak bol obvinenému uložený druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa, alebo trest vo výmere mimo trestnú sadzbu stanovenú zákonom na trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným.

Pokiaľ obvinený namietal, že mu mal byť trest odňatia slobody uložený podľa § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby, je treba uviesť, že nejde o žiadny z dovolacích dôvodov podľa § 371 Tr. por. Obvinený námietku týkajúcu sa tohto ustanovenia zahrnul do dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., avšak ani tento dovolací dôvod nie je touto námietkou obsahovo naplnený. Podľa tohto ustanovenia možno podať dovolanie, ak rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení skutku alebo inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Namietané nepoužitie ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zjavne nie je otázkou právneho posúdenia skutku, pretože nemá žiadny vzťah k tomu, ako bol kvalifikovaný skutok, pre ktorý bol obvinený uznaný vinným. Nejde ani o „iné hmotnoprávne posúdenie“, pretože nemôže mať žiadny vzťah k výroku o treste za stavu, kedy sú výslovne stanovené zvláštne dovolacie dôvody týkajúce sa trestu. Pripustiť dovolanie z dôvodu „iného nesprávneho hmotnoprávneho posúdenia“ preto, že nebolo použité ustanovenie § 39 ods. 1, resp. ods. 2 Tr. zák., by logicky zakladalo nutnosť pripustiť dovolanie aj preto, že neboli správne aplikované akékoľvek ďalšie ustanovenia vzťahujúce sa k rozhodovaniu o treste, teda napríklad aj ustanovenie o účele trestu, o výmere trestu, o úhrnnom a súhrnnom treste, o podmieňanom odsúdení atď., a to by bolo v evidentnom rozpore s koncepciou dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Spôsob, ktorým zákonodarca vymedzil dovolacie dôvody vo vzťahu k rozhodovaniu o treste, vyjadril prípustnosť dovolania proti výroku o treste len vtedy, pokiaľ bol uložený neprípustný druh trestu alebo pokiaľ bol uložený trest mimo sadzbu alebo pokiaľ trest vôbec nebol uložený, pretože bolo nesprávne upustené od potrestania. Najvyšší súd preto pri preskúmaní napadnutého rozsudku ani v tomto smere neakceptoval dovolacie námietky obvineného.

V danej súvislosti iba marginálne treba pripomenúť, že ak bol páchatel' uznaný za vinného zo spáchania trestného činu spáchaného za okolností podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby, nemožno súčasne znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu vyššej trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1, resp. 2 Tr. zák. a v tomto smere sú aj právne úvahy okresného i krajského súdu správne a v súlade so zaužívanou aplikačnou praxou súdov.

Keďže Najvyšší súd, ako to vyplýva už z vyššie uvedeného, nezistil žiadne pochybenia súdov vo vzťahu k použitej právnej kvalifikácii konania obvineného v bode 1/ ako aj v bode 2/ rozsudku Okresného súdu Trnava, správne postupoval súd, keď pri ukladaní trestu obvinenému korigoval trestnú sadzbu odňatia slobody trestného činu najprísnejšie trestného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 2 Tr. zák. v súlade so zákonným ustanovením § 41

ods. 2 Tr. zák., keďže mu bol ukladaný úhrnný trest odňatia slobody za viac úmyselných trestných činov, z ktorých jeden je zločinom.

Pokiaľ obvinený v dovolaní opakovane namietal spôsob odôvodnenia odsudzujúceho rozsudku Okresného súdu Trnava dovolací súd v tomto smere pripomína, že dovolanie proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 371 ods. 7 Tr. por.).

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného M. K., nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 2. mája 2012

JUDr. Pavol T o m a n , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Pavol Farkaš

Za správnosť vyhotovenia: Katarína Cíсарová

